11- Biz dahi Bismillah demeliyiz. Allah namına vermeliyiz, Allah namına almalıyız.

> **Madem her şey manen Bismillah der. Allah namına Allah'ın nimetlerini getirip bizlere veriyorlar. Biz dahi Bismillah demeliyiz. Allah namına vermeliyiz, Allah namına almalıyız. Öyle ise Allah namına vermeyen gafil insanlardan almamalıyız.**

Madem kâinata baktığımızda görüyoruz ki **her şey mânen "Bismillah" der**, yani yaptığı işi **kendi namına değil, Allah namına** yapar…

Ağaç: "Ben yaptım" demez, meyveyi **Allah'ın nimeti olarak** getirir.

Hayvan: "Ben veriyorum" demez, sütü **Rezzâk namına** akıtır.

Toprak: "Ben pişirdim" demez, ürünü **rahmet hesabına** çıkarır.

Demek ki kâinatta cari olan kanun şudur: **Vermek Allah namınadır. Almak da Allah namına olur.** O hâlde insan bu nizama aykırı davranamaz.

> **"Biz dahi Bismillah demeliyiz" ne demektir?**

Yani madem herşey Bismillah der Allah namına verir. Biz kendimizi bundan müstağni tutamayız. Biz de Bismillah demeliyiz. Bu sadece dil ile söylenen bir söz değildir. Bu bir **şuur**, bir **niyet**, bir **bakış açısıdır**.

Yani insan verirken, "Ben veriyorum" demez; "Allah verdi, ben vesileyim" der.

Alırken, "bunu filân kişi verdi" diye takılı kalmaz; "Allah ikram etti" diye görür.

İşte bu şuur: Nankörlüğü keser, kibri kırar, kalbi rahatlatır.

> **"Allah namına vermeliyiz" ne demektir?**

Allah namına vermek; verdiğini **kendinden bilmemek**, verdiği kişiden **minnet ve karşılık beklememek** demektir. Zaten veren odur. O, verme fiilinde seni sebep yapmıştır. O halde bir insan kendisi veriyormuş gibi davranamaz. Gösteriş yapamaz, menfaat ve karşılık bekleyemez...

Böyle bir vermede: Minnet yoktur, eza yoktur, gizli bir tahakküm yoktur. Çünkü veren, kendini **sahip değil emanetçi** bilir.

İşte bu hakikati Kur'ân-ı Kerîm birçok âyetle bize ders verir.

> يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوالاَ تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُم بِالْمَنِّ وَالأَذَى
>
> Ey iman edenler! Sadakalarınızı başa kakmak ve eziyet etmekle boşa çıkarmayın.
>
> (Bakara, 264)

Bu âyet açıkça gösterir ki: Minnet ve eziyet, verilen sadakayı **ibadetten çıkarır**. Çünkü minnet, "Ben verdim" demektir. Hâlbuki Allah namına veren biri, "Ben değil, Rabbim verdi" der.

> يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ
>
> Ey iman edenler! Size rızık olarak verdiklerimizden infak edin.
>
> *(Bakara, 254)*

Bu âyet çok net bir ölçü koyar: İnfak ettiğin mal **senin değildir**. O malı sana rızık olarak veren Allah'tır. Sen, sana ait olmayan bir malı veriyorsan; bunu **sahiplenemez**, bununla **övünemez**, bunun karşılığında **teşekkür bekleyemezsin**.

Kur'ân, Allah namına vermenin en berrak örneğini şöyle anlatır:

> وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا
>
> Onlar, seve seve yoksula, yetime ve esire yemek yedirirler.
>
> إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ
>
> Biz sizi yalnızca Allah rızası için doyuruyoruz.

> لاَ نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلاَ شُكُورًا
>
> Sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz.
>
> *(İnsan, 8–9)*

İşte Allah namına vermek tam olarak budur. Yani: Karşılık beklememek, teşekkür aramamak, minnet yüklememek. Çünkü verilen, **Allah içindir**, **Allah hesabınadır**.

“Allah namına almalıyız” ne demektir?

Bu da şudur: Bir nimeti alırken: Onu verenin şahsına bağlanıp kalmamak, kalbi insana bağlamamak. Yani: “Bu kişi verdi” demek yerine, “Allah bu kişi eliyle verdi” diyebilmektir. Bu bakış: Kalbi kula kul olmaktan kurtarır, insanları ilahlaştırmayı bitirir.

“Öyleyse Allah namına vermeyen gafil insanlardan almamalıyız” ne demektir?

Bu çok ince ama çok mühim bir noktadır. Çünkü: Allah namına vermeyen, verdiğini **kendine yazar**, karşılık bekler, minnet yükler, kalbi kendine bağlamak ister. Böyle bir kimseden almak: Nimeti alırken **kalbi kirletir**, insanı kula borçlu hâle getirir, şükür yerine zillet doğurur.

Bu yüzden Üstad der ki mânâ olarak: **“Veren Allah namına vermiyorsa, alma.”**

Yani: Nimeti reddet değil, n**iyetini reddet.** Allah namına verileni al, nefs namına verileni alma.

“Her nimeti Allah namına almamız gerekiyorsa, ama karşımızdaki insan bunu Allah namına vermiyorsa ne yapacağız?”

Çünkü hayatta bazen: Mecbur kalırız, ihtiyacımız olur, almamak mümkün olmaz.

İşte Üstadımız **17. Lem’ada**, bu çıkmazı **çok dengeli bir ölçüyle** ortaya koyar.

> *Eğer o Bismillah demiyor, fakat sen de almaya muhtaçsan, sen Bismillah de, onun başı üstünde rahmet-i İlâhiyenin elini gör, şükürle öp, ondan al. Yani nimetten in’âma bak, in’amdan Mün’im-i Hakikiyi düşün. Bu düşünmek bir şükürdür. Sonra o zahirî vasıtaya istersen dua et; çünkü o nimet onun eliyle size gönderildi.* 17. Lem’a

“Eğer o Bismillah demiyor, fakat sen almaya muhtaçsan…”

Yani sorun, nimetin kendisi değil; **verenin niyetidir**. Senin ihtiyacın hakikidir. Ama onun gafleti senin istifade etmeni haram kılmaz. Burada yükümlülük **sana geçer**.

“Sen Bismillah de” Yani:

Nimeti ona bağlama, kalbini ona bağlama, minneti ona yükleme. Sen **niyetini düzelt**. Bu, nimeti temizler.

“Onun başı üstünde rahmet-i İlâhiyenin elini gör”

Bu cümle çok mühimdir. Yani nimeti: Kişinin cebinden çıkmış gibi değil, **Rahmet-i İlâhiyeden inmiş gibi** gör. O insan sadece: Bir postacı, bir vasıta, bir perdedir. Asıl veren Allah’tır.

“Şükürle öp, ondan al”

Buradaki “öpme”: Eline değil, şahsına değil, **nimete yüklenen ilâhî manayadır**. Yani kalbinle diyorsun ki: “Ben sana değil, bu nimeti bana gönderen Rabbime teşekkür ediyorum.” Bu şükürdür.

“Nimetten in’âma bak, in’âmdan Mün’im-i Hakikîyi düşün”

Bu, bir **tefekkür zinciridir**: Nimeti gör, nimetteki ikramı fark et, ikramdan ikram edeni tanı. İşte bu düşünce: **Şükürdür.** Çünkü şükür, sadece “elhamdülillah” demek değil; **nimeti sahibine bağlamaktır**.

“Sonra o zahirî vasıtaya istersen dua et”

Yani: Ona borçlu olma, ona minnet duyma, ama onun için hayır iste. Çünkü: “Bu nimet onun eliyle geldi.” Bu, kalbi hem **şirkten**, hem **zillet ve bağımlılıktan** korur.

Netice; Almak zorundaysan: Kalbini düzelt, niyetini düzelt, yönünü Allah’a çevir.

O zaman: Veren gafil olsa bile, alan **şükür içinde** olur. **Bismillah; nimeti kirleten niyeti temizler, kalbi kula bağlanmaktan kurtarır.**

“Bismillah.” Kim bu dile uyar: Hür olur, hafifler, bereket bulur. Kim bu dile uymaz: Yüklenir, yorulur, ezilir.

Bismillah; vereni de alanı da Allah’a bağlayan bir bağdır.